

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7CoP/68/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5921201646
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kotrčová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2021:5921201646.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako odvolací súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Kotrčovej a členov senátu Mgr. Márie Kašíkovej a Mgr. Františka Dulačku, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. N. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Ružomberok, dieťa rodičov, matky: L. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. N. XXX, t.č. N. N. XXX a otca: L. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX/XX, N. U., právne zastúpený: JUDr. Dominika Klementová, advokátka, so sídlom Y. XX, C., o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Ružomberok č. k. 11P/124/2021-53 zo dňa 21. októbra 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie prvoinštančného súdu m e n í tak, že maloletého U. Q., nar. XX. XX. XXXX dočasne z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.

Matka j e p o v i n n á prispievať na výživu maloletého U. Q., nar. XX. XX. XXXX výživným vo výške 30,- eur, počnúc doručením uznesenia, vždy do 20. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám otca.

Žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením prvoinštančný súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu zamietol, žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal. V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že návrhom doručeným súdu 04.10.2021 sa otec mal. domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým súd mal. dieťa dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k mal dieťaťu. V návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia uviedol, že mal. U. pochádza zo vzťahu rodičov - matky L. R.

a otca L. Q.. Rodičia dieťaťa manželmi nie sú. Boli vo vzťahu, ktorý sa skončil, v spoločnej domácnosti nežijú. Doposiaľ práva a povinnosti rodičov k maloletému upravené súdnym rozhodnutím ani dohodou rodičov neboli. V spoločnej domácnosti rodičia nežijú od decembra 2018. Mal. dieťa žije v spoločnej domácnosti s matkou. Otec sa so synom stretáva sporadicky, až neskôr zistil, že mal. zaostáva vo vývoji, hoci po narodení vývoj prebiehal v norme, až neskôr začalo dieťa zaostávať. Matka s maloletým neabsolvuje potrebné vyšetrenia, dieťaťu sa dostatočne nevenuje a podľa názoru otca je u matky zanedbávané. Matka býva so synom spolu so svojimi dvoma deťmi z predchádzajúceho vzťahu v dome, v ktorom býva aj sestra matky maloletého, deti sestry matky maloletého a otec matky mal. a jej sestry. Maloletý má 3 roky, vôbec nerozpráva, je tichý, utiahnutý a celkovo jeho psychomotorický vývoj nezodpovedá jeho veku. Otec chce pre dieťa vytvoriť podnetné a pokojné prostredie, zabezpečiť tiež jeho socializáciu, nakoľko dieťa nie je zvyknuté hrať sa s inými deťmi a celkovo vyrastá v izolácii. Zakúpil rodinný dom, ktorý sčasti rekonštruuje, aby v ňom mohol so synom bývať. Zatiaľ má možnosť bývať u svojej matky, ktorá mu je ochotná so starostlivosťou o dieťa pomôcť. Vzhľadom na zdravotný stav maloletého bolo doporučené vyšetrenie na metabolickej,

genetickej a psychiatrickej ambulancii a pokračovanie v dispenzarizácii na neurologickej ambulancii. Matka doposiaľ vyšetrenia

s maloletým neabsolvovala, hoci podľa otca je potrebné zdravotný stav dieťaťa riešiť akútne, okamžite, nie je možné žiadne oddeľovanie vyšetrení. Maloletý vyžaduje osobitnú starostlivosť a otec už nechce, aby sa zanedbávali potrebné vyšetrenia. Žiada, aby bol bezodkladne opravený výkon rodičovským práv a povinností k dieťaťu a toto mu bolo dočasne zverené do rozhodnutia súdu vo veci samej. Podľa správy z prešetrenia pomerov vykonaného Úradom práce, soc. vecí a rodiny v Ružomberku dňa 06.10.2021, v domácnosti u matky bol prítomný len otec matky dieťaťa. Uviedol, že dcéra nie je doma, má pokazené auto. Prešetriť pomery v domácnosti neumožnil. Matka uviedla, že je u známeho v L., nevie, ako sa dostane domov. Dňa 07.10.2021 pri opakovanom šetrení matka bola prítomná. Je spoluvlastníčkou domu v podiele 1, k dispozícii má jednu izbu. Hygiena bola hodnotená skôr na nižšej úrovni. V dome je samostatná kúpeľňa a WC. Kuchyňu využívajú všetci členovia rodiny spoločne. Dieťa bolo v tom čase u otca, ktorému matka umožnila starať sa o syna z dôvodu, že riešila svoj zdravotný stav, problémy so žalúdkom, močovým mechúrom a pľúcami. Tiež musela riešiť opravu auta. V starostlivosti má ešte dvoch starších synov. Počas šetrenia u otca bolo zistené, že má vo vlastníctve rodinný dom, ktorý je v súčasnosti v rekonštrukcii. So synom obýva len jednu miestnosť na prízemí domu, ktorá slúži ako kuchyňa aj ako spálňa. Pre syna má oblečenie aj hračky. V dome je zavedená električka aj voda. WC a kúpeľňu k dispozícii nemajú. Maloletý používa nočník, kúpe sa v detskej vaničke. Kúrenie je zabezpečené pecou na pevné palivo. I napriek menšiemu priestoru bol v izbe poriadok. V starostlivosti u otca bol od 26.08.2021, kedy mu ho matka doniesla v neskorých nočných hodinách. Dieťaťu sa venuje, rešpektuje odporúčania lekárov. Matka za dieťaťom u otca nebola. Podľa úradného záznamu spísaného na ÚPSVaR Ružomberok 11.10.2021 matka dieťa z domácnosti otca zobrala 08.10.2021 do vlastnej starostlivosti. Otec jej vysvetlil režim, aký je v súčasnosti pre syna nastavený. Dohodli si rodičia pravidla v zabezpečovaní starostlivosti o dieťa striedavo po týždni. Napriek tomu, že matka prisľúbila účasť na online konzultácii v terapeutickom centre Via ABA Zvolen cez Zoom aplikáciu ku konzultácii sa nepripojila a realizáciu stretnutia zmarila. Uvedené vyplynulo zo záznamu ÚPSVaR Ružomberok z 13.10.2021. Ku konzultácii bol pripojený iba otec dieťaťa. Matka sa v tom čase nachádzala u priateľa v L.. Po právnej stránke prvoinštančný súd poukázal na ustanovenia § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 329 ods. 1, 2, § 330, § 333 Civilného sporového poriadku, § 363 ods. 1, § 367 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku, čl. 5 Zákona o rodine, s tým, že po oboznámení sa s návrhom otca maloletého dieťaťa, ako aj priloženými listinnými dôkazmi dospel k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v odovzdaní dieťaťa do starostlivosti otca. Zastal názor, že súd v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nepreukázal žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by osvedčovali naliehavosť, neodkladnosť rozhodnutia. Neuviedol skutočnosti, ktoré by odôvodňovali nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, že starostlivosť o maloleté dieťa by bola v súčasnosti ohrozená, resp. narušená do takej miery, že by bolo potrebné situáciu riešiť práve formou neodkladného opatrenia. Uviedol, že záujmom dieťaťa je, aby vyrastalo v harmonickom prostredí, bolo o neho riadne postarané, boli zabezpečené jeho základné životné potreby. Otcovi sa nepodarilo preukázať, že by čokoľvek z uvedeného maloletému chýbalo. Podľa šetrenia ÚPSVaR Ružomberok obidvaja rodičia majú vytvorené podmienky na starostlivosť o dieťa, obaja sa o dieťa zaujímajú. Nebolo preukázané, že by matka neabsolvovala lekárske prehliadky. Zo správy ÚPSVaR Ružomberok zo dňa 17.09.2021 vyplynulo, že maloleté dieťa pravidelne dochádza s rodičmi na vyšetrenie k logopédovi a z toho vyplývajú ďalšie vyšetrenia, ktorým sa mal. U. podrobil. Súd nespochybňuje, že sa otec vie o dieťa postarať a pokiaľ i tvrdil, že chce zabezpečiť pre dieťa lekársku starostlivosť nepreukázal, že už objednal dieťa na nejaké vyšetrenie. Naopak matka za aktívnej spolupráce s ÚPSVaR zariadila vyšetrenia u MUDr. W.. Zaujímal sa o možnosti umiestnenia dieťaťa do špeciálnej MŠ, či o online konzultácie v terapeutickom centre Via ABA Zvolen. V dohode rodičov spísanej na ÚPSVaR 11.10.2021 boli spísané ďalšie špeciálne vyšetrenia, ktoré má maloletý absolvovať. V dohode sa rodičia zaviazali, že sa o U. budú starať striedavo po týždni. K takejto dohode opätovne došlo 20.10.2021. Súd napomenul obidvoch rodičov, aby túto dohodu dôsledne rešpektovali. Jej nerešpektovaním vzniká zbytočný stres, konflikty, čo nevedie dobre na psychiku dieťaťa a jeho ďalší vývoj. Otec neodôvodňoval nariadenie neodkladného opatrenia tým, že mieni absolvovať lekárske vyšetrenia s mal. dieťaťom, venovať sa mu, chce bezodkladne pristúpiť k vyšetreniam dieťaťa u psychológa, logopéda, u iných špecialistov. Súd nemá vedomosť, že by otec nemohol v tomto smere uplatňovať svoje rodičovské práva a povinnosti. Zdôraznil, že vo fáze nariadenia neodkladného opatrenia nevykonáva dokazovanie, nakoľko toto môže byť realizované len v základnom konaní.

2. Proti uzneseniu prvoinštančného súdu v zákonnej lehote doručil odvolanie otec. Uviedol, že až po prečítaní uznesenia súdu si uvedomil, že v spise nie sú založené najdôležitejšie lekárske správy od neurológa, hoci tieto predložil advokátke k založeniu. V správe zo 16.02.2021 pán doktor uviedol, že matka so synom neprišli na kontroly, inicioval vyšetrenia súvisiace so zaostávaním mal. U.. Zo správ vyplýva, že od 04.02.2020 do 16.02.2021, teda rok U. na kontrole nebol. Dal do pozornosti, že matka dieťaťa začala so U. chodiť na kontroly tesne predtým, ako potrebovala predĺžiť materskú dovolenku. Po vybavení materskej v riešení stavu poľavila. Logopedičkou a psychologičkou odporúčané vyšetrenia a terapie nevybavovala. Uvedené ospravedlňovala tým, že ich nestihla vybaviť a že zas budú lockdowny a nebude sa dať nikam chodiť. Trávi veľa času u priateľa v L.. U. sa ocitá v tretej domácnosti, čo nie je ani harmónia ani stabilita rodinného prostredia. U syna zistil zanedbanú základnú starostlivosť, konkrétne prerastené nechty na nohách. Keď bol u neho syn 6 týždňov, matka ho neprišla ani pozrieť. V telefonátoch sa ani nezmenila, že jej chýba. Jej správanie sa zmenilo, až keď sa dozvedela o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Bežne je v N. neporiadok, hygiena na veľmi nízkej úrovni. U. má 3 a pol roka, osobnosť človeka sa rozvíja do 6 rokov. U. už ostáva málo času, chce zachrániť, čo sa ešte dá. Z tohto dôvodu považuje návrh na neodkladné opatrenie za odôvodnený. Doktora H. uvádza v zdravotnej dokumentácii zanedbanie starostlivosti o predkožku. Keď sa syn potreboval najviac rozvíjať, jeho matka sa rozhodla rozvíjať seba, robila si zdravotnú školu 2 roky od 1,5 roka U. života. Popri tom mala ďalšie 3 zárobkové aktivity, isté obdobie aj súčasne. V druhej dohode o striedavej starostlivosti je napísané, že platí do rozhodnutia súdu. Bola spísaná hlavne z dôvodu, že súd nerozhodol dlho po lehote. Odovzdávanie U. podľa tejto druhej dohody jeho matka komplikuje. Podľa terapeutky z Via ABA sa bude treba U. venovať 3 hod. denne ráno podľa inštrukcií. Uvedené si otec nevie predstaviť pri striedavej starostlivosti v troch domácnostiach podľa situácie, keď mal problém získať od matky dieťaťa informácie ohľadom starostlivosti o syna. Od 05.11. má mať U. u seba. Bolo tam naplánované niekoľko vyšetrení. Matka termíny zmenila svojvoľne, robí si čo chce, klame, nie je možné sa s ňou normálne dohodnúť, manipuluje s dohodnutými termínmi o odovzdávaní U.. Domnieva sa, že celý proces okolo návrhu neodkladného opatrenia bol zo začiatku zmanipulovaný. Dozvedel sa, že p. F. už s matkou dieťaťa nejaký prípad riešila, a má zato, že matku kontaktovala ešte pred podaním návrhu na súd. Apeloval, aby súd rozhodol v záujme U. najlepšie ako vie, ide o základné kamene výchovy, ktoré určia kvalitu jeho celého života a času má už málo.

3. Matka a kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca písomne nevyjadřili.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec v intenciách ust. § 65 až § 67 CMP a postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP a contrario odvolaním napadnuté uznesenie prvoinštančného súdu zmenil spôsobom, uvedeným vo výrokovej časti rozhodnutia.

5. Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že prvoinštančný súd nepostupoval správne, pokiaľ na základe skutočností, tak ako boli osvedčené a vyplývali z obsahu spisu, návrh otca na dočasné zverenie maloletého do jeho starostlivosti zamietol. Z obsahu spisu totiž vyplývalo, že rodičia maloletého spísali na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Ružomberok dohodu o striedavej starostlivosti, ktorá mala prebiehať v týždňových intervaloch od piatka do piatka nasledujúceho týždňa.

6. Na dotaz odvolacieho súdu u kolízneho opatrovníka bolo oznámené, že podľa dohody si otec prevzal dieťa 22. 10. 2021 a zabezpečoval starostlivosť o syna do nasledujúceho piatku v nepárnom týždni. Matka si ho následne prevzala v piatok v nepárnom týždni a zabezpečovala starostlivosť o dieťa do nasledujúceho piatku v párnom týždni. Takto fungovali do 19. 11. 2021. Matka dňa 23. 11. 2021 oznámila, že je pozitívna na COVID-19 a musí byť v karanténe. Dieťa bolo v tom čase u otca. Nakoľko má matka zdravotné problémy, maloletý U. je do dnešného dňa (06. 12. 2021) pri otcovi. Spoločne absolvujú potrebné vyšetrenia a informujú kolízneho opatrovníka o výsledkoch.

7. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že za takejto situácie je vhodné zveriť maloletého U. do dočasnej osobnej starostlivosti otca, u ktorého sa aktuálne i nachádza. Napokon nič nebráni, aby rodičia prípadne vzájomnou dohodou opätovne upravili si vzájomné práva a povinnosti k maloletému inak, avšak za situácie, aká nastala v čase rozhodovania odvolacieho súdu o odvolaní otca, je v najlepšom záujme maloletého U., a to i z hľadiska ochrany jeho zdravia a zabezpečenia stability výchovného prostredia, rozhodnúť spôsobom, uvedeným vo výrokovej časti uznesenia.

8. Vzhľadom na to, že dieťa bolo zverené do dočasnej starostlivosti otca, odvolací súd uložil matke prispievať na výživu maloletého v nevyhnutnej miere vo výške 30,- eur mesačne k rukám otca, počnúc doručením uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia.

9. Postupom podľa § 52 CMP odvolací súd žiadnemu z účastníkov nárok na náhradu trov konania nepriznal.

10. Rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
 - b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
 - c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
 - d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
 - e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
 - f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.
- (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)